

## Verslag concept

### Commissie Natuur, Landbouw, Milieu

Datum commissievergadering	:	27 oktober 2016
Commissievoorzitter	:	H.J. de Graaf
Commissiegriffier	:	E. Krijgsman
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 3288 / <a href="mailto:krijgsmane@noord-holland.nl">krijgsmane@noord-holland.nl</a>

<b>Aanwezig:</b>	
Commissievoorzitter	H.J. de Graaf
Commissiegriffier	E. Krijgsman
Leden van de Commissie	50PLUS G.J. Pieterman CDA P.J. de Kam CU/SGP M.C.A. Klein D66 mw. C. Weemhoff, H.W. Struben GroenLinks F. Kramer ONH B.I.M. Bouberg Wilson (duo) PvdA mw. A.A.J. Jellema, N. Papineau Salm PvdD A.E. van Liere PVV D.J. van der Sluijs SP mw. J.M.E. de Groot VVD mw. A. van Langen, mw. E.A.S. Rommel
CdK en Gedeputeerden	J.H.M. Bond, J. van der Hoek (vervangt T.P.T. Talsma)
Ambtelijke ondersteuning	
Notulist	Money Penny / mw. C.E.L. Smits
<b>Afwezig met kennisgeving:</b>	mw. R. Alberts (SP), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), mw. Z. Pels (duo, GroenLinks), J. Portegijs (PVV), mw. L.D. Vermaas (PvdD)

#### Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Vaststellen agenda, verslag van de vorige vergaderingen, Strategische Statenagenda NLM, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda
3. Inloopspreekuur
4. A-agenda Algemeen
- 4a. Begroting 2017 en Memorie van Antwoord, brief GS inzake invulling motie 25 aangenomen bij de Kaderbrief en de Auditopvolging per 1 september 2016
5. Rondvraag portefeuille de heer Van der Hoek en mevrouw Geldhof
6. A-agenda Natuur
- 6a. Voordracht Provinciaal Meerjarenprogramma Groen 2017-2021
- 6b. Voordracht Natuurbeheerplan 2017
7. Rondvraag portefeuille de heer Bond
8. A-agenda Landbouw & Fauna
- 8a. Burgerinitiatief Stop de hobbyjacht
9. Sluiting

**1. Opening en mededelingen**

5 De **voorzitter** heet allen welkom bij de commissievergadering van NLM. Voorafgaand aan de vergadering is de commissiespiegelcolumn voorgelezen. De commissievoorzitters gaan de komende periode experimenteren om het debat tijdens de vergaderingen te stimuleren.  
De commissieleden hebben een uitnodiging gehad voor de landelijke natuurwerkdag op 5 november. Omdat GS niet aanwezig kunnen zijn, is de commissie NLM uitgenodigd. Geïnteresseerden kunnen zich tot 30 oktober aanmelden.  
10 Op donderdag 17 november vindt de conferentie Ontmoet de Omgevingsdiensten van Noord-Holland en Flevoland plaats.

**2. Vaststellen agenda, verslag van de vorige vergaderingen, Strategische Statenagenda NLM, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda**

15 De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.  
Het verslag van de vergadering van 19 september 2016 wordt ongewijzigd vastgesteld.  
Het verslag van de vergadering van 26 september 2016 wordt ongewijzigd vastgesteld.  
Op 26 oktober hebben GS per brief twee toezeggingen van gedeputeerde Bond over faunabeheer afgedaan. De Strategische Statenagenda en moties- en toezeggingenlijst worden vastgesteld.  
20 De **voorzitter** meldt het verzoek van mevrouw Van Langen om C-agendapunt 10b Financiering en organisatie natuurbeheer en ontwikkeling 2017 op de B-agenda te plaatsen. Hij stelt voor om dit te behandelen op 28 november. De commissie stemt hiermee in.

25 De heer **Papineau Salm** (PvdA) ziet dat de Strategische Statenagenda van de commissie NLM vrijwel leeg is en wil weten of er bij GS zo weinig in de pijplijn zit voor NLM en of de commissie zelf punten kan agenderen. De heer **De Kam** (CDA) wil graag onderwerpen aandragen.  
De heer **Bond** (ged.) kan vanuit GS ook onderwerpen aandragen voor de Strategische Statenagenda. De commissie en PS bepalen vervolgens de agenda.  
30 De **voorzitter** stelt voor dit punt te agenderen voor 28 november. Hij wijst er verder op dat hij de gebruikelijke spreektijden hanteert.

**3. Inloophalfuur**

Er hebben zich geen sprekers gemeld voor het inloophalfuur.

35 **4. A-agenda Algemeen**

**4a. Begroting 2017 en Memorie van Antwoord, brief GS inzake invulling motie 25 aangenomen bij de Kaderbrief en de Auditopvolging per 1 september 2016**

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking.

40 **EERSTE TERMIJN**

Mevrouw **Van Langen** (VVD) maakt GS complimenten voor de lijvige begroting. Ze ziet dat bij het faunabeheer de kosten langzaam dalen, net als de kosten voor schade, maar vraagt hoe realistisch dit is. Het is goed dat de provincie ambities heeft, maar de Reserve Groen neemt in de toekomst af. PS moeten bepalen wat een acceptabel niveau is en daar kaders voor afspreken.

45 De heer **Papineau Salm** (PvdA) is blij dat invulling is gegeven aan motie 25 inzake procesgeld voor Groen Kapitaal, maar vraagt wat is geregeld voor de jaren na 2017. Hij vindt het bedrag voor faunabeheer heel hoog en is teleurgesteld dat het terugdringen van de aantallen nog weinig aandacht krijgt. Hij wil hier forser op inzetten. Ook ziet hij in de begroting niets over de  
50 communicatie inzake de Wet natuurbescherming, terwijl de provincie hierover duidelijk moet communiceren naar de burgers. De heer Papineau Salm mist enthousiasme bij de gemeenten over de samenwerking in de Noordkop en wil weten of GS dit ook zo voelen.

55 De heer **Van der Sluijs** (PVV) vindt dat er veel geld naar groen gaat, maar neemt aan dat hierin ook de verwervingskosten voor het Natuur Netwerk Nederland (NNN) vallen. Hij vraagt of aangaande motie 25 de Markerwadden meetellen in het NNN.

60 De **voorzitter** geeft aan dat dit bij de portefeuille RWW hoort, maar dat gedeputeerde de vraag wel kan beantwoorden.

Het is de heer **Van der Sluijs** (PVV) onduidelijk waarom bepaalde subsidies worden verstrekt. Mogelijkerwijs komt de PVV in PS met een motie hierover.

### Pagina 3

De heer **Struben** (D66) vraagt waarover de motie van de PVV gaat.

65

De heer **Van der Sluijs** (PVV) legt uit dat het subsidieregister geen inzage in de redenen van subsidietoekenning geeft.

70

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt waarom in de meerjarenbegroting het Saldo baten en lasten voor Groen steeds lager wordt en voor Bereikbaarheid steeds hoger. Ze wil dat er een beter beleid wordt gevoerd inzake het verwijderen van asbest, in woningen en op daken maar ook in de bodem. De provincies Limburg en Overijssel zetten hier fors op in, zowel in beleid als in beschikbare middelen. De SP denkt dat ook in Noord-Holland een versnelling noodzakelijk is.

75

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt welke dekking de SP voor deze extra inzet heeft.

Mevrouw **De Groot** (SP) vindt dat de provincie moet kiezen tussen investeren in gezondheid of bereikbaarheid.

80

De heer **Papineau Salm** (PvdA) kiest in dat geval voor bereikbaarheid door meer openbaar vervoer en fietspaden.

85

Mevrouw **De Groot** (SP) wil minder doen aan bereikbaarheid en meer aan dossiers die heel bepalend zijn voor de gezondheid van mensen. Ze vraagt of de provincie in het kader van de Greenports subsidie verleent aan grote bedrijven als Microsoft. Ze mist een set van effect- en prestatie-indicatoren waarmee PS hun controlerende taak goed kunnen uitvoeren. Ze vindt het jammer dat in 2025 de Reserve Groen in het rood komt en hoopt dat PS dit kunnen stuiten.

90

De heer **De Kam** (CDA) vraagt hoe blij de provincie is met vrijwilligers in het groen en wat de kwaliteit van de Noord-Hollandse lucht is. Er zijn op dit moment ongeveer 14.000 vrijwilligers. Hij wil weten of GS meer geld willen uitgeven aan vrijwilligers als blijkt dat dit helpt bij de werving. Verder zijn er verschillende meetlocaties voor de luchtkwaliteit van Rijk, provincie en gemeente Amsterdam, maar er is geen overall-beeld van de kwaliteit. Met de huidige techniek moet toch beter inzichtelijk gemaakt kunnen worden hoe fris de lucht is.

95

De heer **Kramer** (GroenLinks) heeft één vraag die buiten het terrein van de commissie NLM ligt, maar waarschijnlijk wel beantwoord kan worden. Hij wil weten voor wie de slaapplekken in het project Overnachtingsplaatsen/autoafzetplaatsen om vervoer over water te stimuleren zijn bestemd en hoe urgent GS deze voorzieningen vinden.

100

De **voorzitter** verwijst deze vraag naar de portefeuille M&F.

De heer **Kramer** (GroenLinks) vraagt of hij een schriftelijk antwoord kan krijgen.

105

Ook de heer **Van Liere** (PvdD) ziet het gapende gat in de begroting van het Programma Groen en wil dit zo snel mogelijk repareren. Er zijn voldoende reservemiddelen om te verplaatsen naar de Reserve Groen. Hij sluit zich aan bij de vragen van de PvdA over het initiatiefvoorstel en is benieuwd naar de stand van zaken. Ook daarvoor zijn indien nodig extra middelen beschikbaar. Hij dankt GS voor het beantwoorden van de vragen, hoewel sommige antwoorden niet voldoende zijn. Hij wil een nieuw antwoord op zijn vraag over fouten in het kaartmateriaal over de hectares voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). GS hebben de restantopgave verhoogd, terwijl wel veel natuur is gerealiseerd.

110

115

De heer **Pieterman** (50PLUS) meldt dat de vragen van 50PLUS over de begroting afdoende zijn beantwoord. 50PLUS twijfelt wel aan de aanpak voor het afdoen van motie 25 over Groen Kapitaal en biodiversiteit. De bedoelingen zijn goed, maar voor biodiversiteit is meer nodig dan alleen kenniscafés. Het meten van biodiversiteit is nog onderwerp van discussie. 50PLUS vraagt blijvende aandacht voor het toetsen van de resultaten.

120

De heer **Klein** (CU/SGP) heeft geen nieuwe vragen, maar dezelfde zorgen als vorig jaar: het gat in de Reserve Groen op de lange termijn en het realiseren van het NNN. Het is fijn dat de VVD ook een oplossing zoekt voor de Reserve Groen. Het is mooi dat 250 ha per jaar wordt gerealiseerd, maar de heer Klein wil weten of GS al zicht hebben op een langetermijnaanpak voor de resterende negen jaar, om het beoogde eindresultaat te behalen.

125 De heer **Bouberg Wilson** ONH) heeft geen vragen over NLM-onderwerpen en adviseert de commissie in te stemmen met de voordracht.

De heer **Bond** (ged.) legt uit dat reële bedragen zijn opgenomen voor de Faunabeheereenheid. Hij heeft eerder toegezegd terug te komen op de financiële consequenties van de nieuwe Wet  
130 natuurbescherming. Het beleid is gericht op schadebestrijding en populatiebeheer. De inzet van het beleid is het verlagen van de schade door het verminderen van de aantallen dieren. De provincie heeft voorsnog geen extra geld nodig voor de nieuwe Wet natuurbescherming. De RUD's krijgen meer handhavingstaken en GS en de RUD's onderzoeken of dit financiële consequenties heeft.

Voor Groen Kapitaal is 2017 en verder structureel €100.000 per jaar begroot in de  
135 meerjarenbegroting.

Gedeputeerde benadrukt dat Agriport A7, waar Microsoft zit, niet in een Greenport valt. In de Greenports zitten alle sectoren aan tafel. De evaluatie van Greenport Aalsmeer is al afgerond, die van Greenport Noord-Holland Noord staat op stapel. De Greenports zijn door de gekozen structuur en de  
140 crossovers voor de provincie een goedkope manier om veel te bereiken, bijvoorbeeld het binnenhalen van de EFRO-subsidies voor innovatie. De andere deelnemers dragen ook veel bij. De provincie verleent geen subsidie aan Microsoft.

De heer **Bond** wil het Saldo Water en Groen los van het onderwerp bereikbaarheid behandelen. De provincie besteedt veel geld aan groen en natuur. Het is een kerntaak, waarvoor een substantieel  
145 deel van het provinciale geld is gereserveerd.

Mevrouw **De Groot** (SP) ziet dat het saldo bij Bereikbaarheid stijgt en dat het bij Groen daalt.

De heer **Bond** (ged.) benadrukt dat dit twee verschillende portefeuilles betreft. Noord-Holland heeft hoge ambities voor het NNN, Groen Kapitaal en biodiversiteit en besteedt heel veel geld aan groen in  
150 de volle breedte. GS leggen voor deze ambitie veel provinciaal geld bij het geld dat Rijk beschikbaar stelt. Er is een verschil tussen incidentele grote investeringen voor bijvoorbeeld de Westfriisiaweg en structureel geld voor groen.

GS zijn heel blij met de 14.000 vrijwilligers in het groen. Het gaat om het werk dat de vrijwilligers doen in het veld, niet om wat ze kosten. De heer **Bond** wil daar geen prijskaartje aan hangen. Het  
155 bedrag op de begroting is voldoende. Er zijn geen klachten uit het veld. Hij is er trots op dat Noord-Holland het grootste programma voor groene vrijwilligers in Nederland heeft.

GS streven naar volledig en correct kaartmateriaal. Er is echter sprake van steeds verdere verfijning. Dan valt er grond af, omdat deze toch niet binnen de kaders zit. Het kaartmateriaal is nog niet  
160 optimaal, maar al veel beter dan vier jaar geleden. GS melden wijzigingen volledig transparant.

De heer **Van Liere** (PvdD) heeft begrip voor de omstandigheden en is blij met het aantal gerealiseerde hectares en het streven naar correcte kaarten. Hij vraagt of de restopgave is  
opgehoogd omdat de op de kaart gerealiseerde natuur geen natuur blijkt te zijn.

165 De heer **Bond** (ged.) legt uit dat het boekhoudkundige correcties zijn. GS melden resultaten pas als ze echt gerealiseerd zijn. Er zijn meevallers, maar soms ook tegenvallers. Hij dankt de heer Van Liere voor het compliment over het ruimschoots halen van het doel.

De heer **Van Liere** (PvdD) ziet graag successen op natuurgebied, maar als meevallers tegenvallers  
170 zijn, is het lastig te beoordelen. Hij meent dat de restopgave omhoog moet om het totaal te behalen.

De heer **Bond** (ged.) is dat met hem eens. De doelstelling is 250 ha per jaar. Dit jaar wordt dat meer, maar soms zal het tegenvallen. GS vinden het ook vervelend als kaarten moeten worden aangepast, maar melden dat aan PS.

175 De provincie heeft voldoende geld om de benoemde doelstellingen te betalen. Het probleem in de meerjarenbegroting na 2025 is bekend. Dat wordt te zijner tijd geregeld, omdat de provincie verplicht is het geld te reserveren. PS hoeven zich daar geen zorgen over te maken. Er is op dit moment geen tekort.

Gedeputeerde is heel enthousiast over de kenniscafés, omdat alle partijen rond biodiversiteit daarbij  
180 betrokken zijn. In november wordt het vervolg besproken, inclusief de resultaten tot nu toe en mogelijke verbeteringen. De kenniscafés zijn een klein onderdeel van Groen Kapitaal. De biodiversiteit moet beter, maar dit is goed middel om elkaar te spreken in een benen-op-tafelsfeer.

De heer **Pieterman** (50PLUS) kent de kenniscafés en vindt het een goede manier om van gedachten  
185 te wisselen, maar wil weten hoe de voortgang, versnelling en vergroting wordt gemeten.

De heer **Bond** (ged.) legt uit dat alle partijen de biodiversiteit permanent monitoren vanuit de eigen verantwoordelijkheid.

190 Mevrouw **Van Langen** (VVD) weet dat het nadeel van meten is dat men doorslaat in administratieve maatregelen. Een kenniscafé breidt kennis uit en faciliteert initiatieven van onderaf. Ze ziet een spanningsveld tussen te veel controleren en het bottom up ontstaan van nieuwe dingen en maakt GS een compliment voor het opzetten van dit initiatief.

195 De heer **Pieterman** (50PLUS) ziet de nieuwe projecten niet ontstaan.

De **voorzitter** doet de suggestie dit na verloop van tijd nogmaals te bekijken.

200 De heer **Van der Hoek** (ged.) neemt kennis van de oproep van de SP om te versnellen in de sanering van asbest. De provincie heeft de regeling Asbest eraf, zon erop! en er is een regeling vanuit het Rijk. Hij verwacht bij de begrotingsbehandeling een voorstel van de SP terzake als de SP hiervoor meer geld wil uittrekken.

205 Noord-Holland voldoet aan de norm voor luchtkwaliteit. De verantwoordelijkheid is verdeeld over Rijk, gemeenten en de provincie. Er zijn verschillende manieren om te meten, maar de resultaten laten zien dat Noord-Holland aan de norm voldoet.

De heer **De Kam** (CDA) wil weten welke lucht hij dagelijks inademt en of er in Noord-Holland smog zal ontstaan. De meetpunten staan bij grote fabrieken buiten de bebouwde kom.

210 De heer **Van der Hoek** (ged.) beaamt dat wordt gemeten waar de uitstoot het hoogst is. Als de kwaliteit daar goed is, is die verderop nog beter en voldoet de lucht zeker aan norm. Hij weet niet wat de provincie aanvullend op het bestaande meetsysteem moet ontwikkelen.

215 De heer **Papineau Salm** (PvdA) weet dat de gemeente Amsterdam een specifieke opgave heeft en hoopt dat GS met Amsterdam overleggen wat schoner moet worden.

220 De heer **De Kam** (CDA) vindt dat de vijftien meetpunten in Noord-Holland onvoldoende data opleveren. Hij stelt voor met de commissie nog eens van gedachten te wisselen over technologische oplossingen die op meer plekken goed kunnen meten. Hij zal een voorstel maken.

Mevrouw **Van Langen** (VVD) meent dat het koppelen van de bestaande gegevens van de verschillende instanties interessant is. De provincie kan daarin een verbindende rol spelen.

225 Mevrouw **Jellema** (PvdA) refereert aan de PvdA-campagnefiets met meetapparatuur en denkt dat de heer De Kam daarmee de lucht in zijn eigen wijk kan testen.

De heer **De Kam** (CDA) is blij met de belangstelling van zijn collega's. Dit is een onderwerp dat hij graag wil agenderen.

230 TWEEDE TERMIJN

Mevrouw **Van Langen** (VVD) meent dat preventieve maatregelen leiden tot het verplaatsen van het probleem. De provincie heeft andere maatregelen nodig om de schadelast omlaag te brengen. Ze maakt zich zorgen over de uitvoerbaarheid daarvan. Er is nog veel asbest in Noord-Holland. Het is wellicht goed een dekking te zoeken voor een extra inspanning op dit vlak.

235 Mevrouw **De Groot** (SP) is bezorgd of de provincie de doelstelling voor 2024 wel haalt en zoekt graag samen met de VVD naar een dekking voor de extra inspanning.

240 Mevrouw **Van Langen** (VVD) vindt het goed om natuur te verbinden met andere thema's. Zo raakt asbest ook aan dossiers als milieu en vestigingsklimaat. Het is goed om mensen te betrekken bij het groen, bijvoorbeeld als vrijwilliger. Het is mooi dat Noord-Holland hiervoor het grootste programma heeft. Dit mag worden uitgebreid.

245 De heer **Van Liere** (PvdD) vraagt waarom de VVD in het geval van natuur minder geld beschikbaar wil stellen en de schadevergoedingen juist realistisch wil begroten.

Mevrouw **Van Langen** (VVD) legt uit dat de provincie meer overlast houdt als de aantallen niet afnemen. Dan zijn meer investeringen voor alle maatregelen nodig. Ze roept GS en de PvdD op flink

- 250 te investeren in het verlagen van de aantallen, zodat de provincie snel op het niveau komt dat de schadevergoedingen omlaag kunnen.
- De heer **Van Liere** (PvdD) weet dat het huidige beleid nog niet heeft gewerkt. Hij herhaalt zijn vraag waarom de VVD meer wil investeren in faunaschade en bij natuur de ambities tempert.
- 255 Mevrouw **Van Langen** (VVD) is gerustgesteld door het antwoord van GS over de reserves. GS moeten voldoen aan regels. Ze heeft niet gepleit voor minder geld naar natuur, ze wil juist kijken of de ambitie op asbest wel wordt gehaald en daar misschien ruimte geven. De provincie moet dan wel keuzes maken.
- 260 De heer **Struben** (D66) heeft geen vragen en steunt het agenderen van de luchtkwaliteitsmeting.
- De heer **Papineau Salm** (PvdA) wil graag in de commissie en PS doorpraten over beheer. Dat is meer dan verjagen. PS moeten bespreken waarom de aantallen blijven groeien en hoe beheer in Noord-Holland beter kan worden geregeld.
- 265 Mevrouw **Van Langen** (VVD) denkt dat PS daar niet uitkomen, omdat verdringing en verplaatsing toch plaatsvindt.
- De **voorzitter** stelt voor de suggestie van de PvdA mee te nemen voor een volgende vergadering.
- 270 De heer **Van der Sluis** (PVV) heeft nog geen antwoord op zijn vraag over de Markerwadden.
- Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of de beoogde groei van 3,5% van het aantal groene vrijwilligers realistisch is.
- 275 De **voorzitter** concludeert dat motie 25 is afgedaan.
- De heer **Bond** (ged.) geeft aan dat de Markerwadden niet meetellen in het Noord-Hollandse NNN, omdat deze percelen niet op Noord-Hollands grondgebied liggen.
- 280 Hij verduidelijkt dat in het kader van beheer heel veel maatregelen moeten worden genomen voordat mag worden afgeschoten.
- Het gaat goed met de activiteiten van de gemeenten in de Noordkop. Het proces duurt wel lang, maar vier gemeenten hebben nu 15 miljoen begroot voor projecten in de Noordkop. GS hebben toegezegd een deel daarvan mee te financieren zodat de eerste projecten in 2017 kunnen starten.
- 285 Het is een compliment waard dat de regio dit heeft bereikt. Nu is de uitdaging met om goede uitvoerbare projecten te komen. GS sturen de lijst projecten ter informatie naar PS.
- De **voorzitter** rondt de bespreking over de *Begroting 2017 en Memorie van Antwoord, brief GS inzake invulling motie 25 aangenomen bij de Kaderbrief en de Auditopvolging per 1 september 2016* af en stelt voor de onderwerpen Faunabeheer en Luchtkwaliteit te agenderen voor een volgende commissievergadering.
- 290
- 5. Rondvraag portefeuille de heer Van der Hoek en mevrouw Geldhof**  
Er zijn geen vragen voor de heer Van der Hoek en mevrouw Geldhof.
- 295
- 6. A-agenda Natuur**
- 6a. Voordracht Provinciaal Meerjarenprogramma Groen (PMG) 2017-2021**  
De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking.
- 300
- EERSTE TERMIJN**
- De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vindt dat het PMG helder en uitvoerig informeert over de groenprojecten, de kosten daarvan en het realiseren van de doelen uit de Agenda Groen. Hij kan zich vinden in de Nota van Beantwoording van GS en adviseert PS om het PMG 2017-2021 vast te stellen.
- 305 De heer **Klein** (CU/SGP) maakt GS een compliment voor het heldere en goed leesbare programma. Hij heeft zorgen over het monitoren van de effecten van de PAS-regeling en vraagt of er een monitoringinstrument is om te meten of de verwachte effecten bereikt worden. Verder vraagt hij naar aanleiding van het overzicht van de realisatie van het NNN wat de restopgave is.

- 310 De heer **Pieterman** (50PLUS) vindt dat het PMG de resultaten en doelen duidelijk aangeeft. Hij vraagt waarom de conclusies uit de pilot met minder beheer en onderhoud niet zijn besproken met de recreatieschappen, omdat daardoor de beheerskosten omlaag zouden kunnen. Dit past in de verbindende rol van de provincie.
- 315 De heer **Van Liere** (PvdD) memoreert het tekort in de Reserve Groen om het PMG uit te voeren. Verder vindt hij dat de PAS, een schoonrekenmethode die vervuiling faciliteert, niet in het PMG thuishoort.
- 320 De heer **Kramer** (GroenLinks) maakt GS complimenten voor het overzicht van alle groene projecten van de provincie. Hij wil meer focus op het versnellen van de NNN-projecten naar de uitvoeringsfase en op de restantopgave NNN. Hij vraagt GS het gewenste eindbeeld voor 2027 in kaart te brengen en wil de Reserve Groen ophogen om tekorten in 2025 te voorkomen. Verder roept hij GS op in gesprek te gaan met gemeenten en recreatieschappen over de wijze waarop moet worden omgegaan met recreatievoorzieningen in de natuur. Het onderwerp leeft bij alle belanghebbenden.
- 325 De heer **De Kam** (CDA) heeft geen opmerkingen over het PMG.
- 330 Mevrouw **De Groot** (SP) is blij met de definitie van natuurcompensatie en ziet dat er in het PMG veel natuur wordt gecompenseerd. Helaas is dat meestal natuur in groen gebied, waarbij geen bebouwing wordt gesloopt. Ze vraagt wanneer meer gebouwen en wegen worden geruimd ten behoeve van de natuur. Het voorstel van Staatsbosbeheer om meer bos te planten is interessant. SP overweegt hierover een motie in te dienen.
- 335 Mevrouw **Van Langen** (VVD) stelt voor dan eerst te stoppen met het vervangen van bos door heide in het Goois Natuur Reservaat (GNR).
- 340 Mevrouw **De Groot** (SP) steunt dit voorstel, maar heeft ook andere suggesties. Ze refereert aan haar technische vraag over een gecombineerde aanpak van geluidshinder en de stikstofuitstoot c.q. neerslag conform de PAS bij de N246. GS antwoorden dat dit niet kan, maar mevrouw De Groot denkt dat overleg tussen Rijk en provincie tot een oplossing kan leiden. Mogelijk stimuleert ze dit overleg met een motie.
- 345 Mevrouw **Jellema** (PvdA) vindt het PMG een indrukwekkend overzicht, maar ziet veel versnippering in de projecten. De PvdA hoopt dat dit eenvoudiger kan en wil met de nieuwe Wet natuurbescherming beleid en uitvoering tegen het licht houden. De provincie stevent nu af op een postzegel-natuurbeleid. Meer ambitie en financiering door lumpsums zijn mogelijke oplossingen. Mevrouw Jellema vraagt waarom het project Natuurverbinding Zeevang Purmerend is gestopt. De staatssteundiscussie over fosfaatrechten is inmiddels uitgesteld tot 2018. Ze vraagt of dit gevolgen heeft voor andere projecten en subsidietrajecten.
- 350 Mevrouw **Weemhoff** (D66) herkent in het PMG duidelijk het investeren in Groen Kapitaal en groene groei. Ze begrijpt uit de zienswijze van de KNNV afdeling Hoorn/West-Friesland dat de communicatie over natuurcompensatie niet duidelijk is geweest en roept GS op de partners in gebieden met elkaar in gesprek te brengen over de haalbaarheid van de gestelde doelen. D66 is heel positief over het PMG. Natuur is flexibel en weerbaarstig, dus het programma moet daarin mee bewegen. Voor D66 kan het PMG als hamerstuk worden doorgeleid naar PS.
- 355 Mevrouw **Van Langen** (VVD) deelt de complimenten voor het uitvoerige PMG, dat doorgeleid kan worden naar PS. Ze vraagt of een koppeling tussen natuur- en klimaatdoelen mogelijk is, om natuur met een hoge klimaatwaarde te realiseren. In de fasering van de projecten in paragraaf 1.4 mist ze het moment waarop bewoners worden betrokken. Ze vraagt welke PAS-maatregelen worden genomen en hoe die werken en wil graag een rapportage over de effectiviteit van natuurbruggen.
- 360 De heer **Bond** (ged.) dankt de commissie voor de complimenten over het PMG.
- 365 De PAS gaat natuur en groen aan. Het heeft veel moeite gekost om het rekenmodel AERIUS op orde te krijgen. Het werkt nu en de PAS wordt jaarlijks gemonitord. De monitoring over 2016 is in de afrondende fase. Het rekenmodel is sterk verbeterd en wordt over twee jaar geëvalueerd. De restopgave NNN is 6.000 min 300 ha.
- 370 Gedeputeerde stelt voor de vragen over de schappen te behandelen tijdens de behandeling van de discussienota van de PvdA. Daarin zit ook het onderdeel "recreatie en natuur" en de knelpunten daarin.

De **voorzitter** vult aan dat de nota wordt geagendeerd in de commissie EEB en dat de commissieleden van NLM worden uitgenodigd voor die vergadering.

375

De heer **Kramer** (GroenLinks) is ook voor een integrale discussie, maar vindt de Nota van Beantwoording soms kort door de bocht. Hij hoopt op een minder formele toon in de antwoorden, bijvoorbeeld op de vragen van de gemeente Amsterdam.

380

De heer **Bond** (ged.) wil graag in overleg met de gemeente Amsterdam, maar de crux van het probleem is dat Amsterdam niets extra's wil betalen voor de schappen. De discussie over de schappen is heel breed, van NNN tot de rol van gemeenten en schappen. Hij stelt voor tijd uit te trekken voor een breed debat binnen het kader van de bevoegdheden van de provincie in de gemeenschappelijke regelingen.

385

De provincie heeft voldoende geld. GS werken volgens de bekende begrotingssystematiek. In 2023 heeft de provincie meer zicht op de opbrengst van de BBL-gronden. De komende vijf tot zeven jaar kan de provincie de gewenste omvang NNN realiseren. Gedeputeerde is blij dat de oppositie niet meer zegt dat de provincie bezuinigt, maar hoopt dat men niet meer terugkomt op een vermeend tekort. De afspraak met het Rijk is heel hard. De provincie is verplicht het budget op te nemen in de meerjarenbegroting voor 2027.

390

Compensatie moet altijd in de omgeving. Het eindbeeld staat in de grove schets van het NNN. Soms pakt dit anders uit dan het vijftien jaar geleden is bedacht. Het realiseren van hectares moet dan op andere plekken dan eerst was gepland. Gedeputeerde noemt Wijde wormer en de Ster van Loosdrecht als voorbeelden van burgerbetrokkenheid en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

395

Mevrouw **Van Langen** (VVD) vraagt of het betrekken van bewoners standaard in de fasering kan worden opgenomen.

400

De heer **Bond** (ged.) zegt dat het betrekken van burgers bij de standaardmethode hoort. Het begint al bij de grondeigenaren. Hij beaamt dat de provincie dit altijd zorgvuldig moet doen, omdat een project sneller gerealiseerd kan worden als er draagvlak is. Soms lukt een project niet, zoals Zeevang Purmerend, waarbij de provincie zelfs met onteigening het gewenste eindresultaat niet kan behalen. Als er tijd is, wordt zo'n project geparkeerd om nieuwe ontwikkelingen af te wachten.

405

Mevrouw **Van Langen** (VVD) hoort dat gedeputeerde het met haar eens is en wil burgerbetrokkenheid opnemen in de fasering.

410

De heer **Bond** (ged.) herhaalt dat dit al gebeurt. GS hebben heel veel hectares bedrijventerreinen geschrapt in het kader van Plabeka en werken nu aan drie convenanten in Noord-Holland Noord. Bij het vrijvallen van terreinen bekijkt de provincie of deze kunnen worden ingezet voor andere doelen.

Mevrouw **De Groot** (SP) is daar heel blij mee, maar ziet het nog niet in de praktijk.

415

De heer **Bond** (ged.) weet dat er in twee convenanten in de regio Kennemerland bijna 200 ha is geschrapt. Het convenant in West-Friesland en Plabeka 3.0 zijn in ontwikkeling. Dat is natuur die niet wordt gebruikt voor bedrijventerreinen. Dat is pure winst aan de voorkant.

420

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of er natuur komt als oude gebouwen gesloopt moeten worden.

425

De heer **Bond** (ged.) legt uit dat dit nieuwe bedrijventerreinen betreft. De provincie knapt oude terreinen op in het HIRB-programma. 75% van de bedrijventerreinen in Noord-Holland is al aangepakt. Gedeputeerde is heel trots op dit programma. Het is uniek in Nederland en zorgt dat bedrijven op hun oude terrein blijven. Dat levert op dit dossier ook winst op. Natuurbruggen hebben camera's en worden stevig gemonitord.

430

De versnippering die de PvdA noemde is een kip-eiverhaal. Als de provincie de bevolking wil betrekken, moet het proces lokaal georganiseerd worden. Soms moeten gronden met snippers aan elkaar worden verbonden. Het uiteindelijke doel is een aaneengesloten volledig NNN. Natuurdoelen worden ook behaald met snippers NNN. Over boskap zijn recent ook schriftelijke vragen gesteld. Soms moet bos gekapt worden om een voor de omgeving passend natuurdoel te halen. Goede communicatie hierover is cruciaal. Gedeputeerde



heeft staande de vergadering een brief van Staatsbosbeheer ontvangen over het feit dat dit plan een idee is dat verder uitgewerkt moet worden.

435

Mevrouw **De Groot** (SP) vindt het wel een leuk idee.

De heer **Bond** (ged.) refereert aan het artikel in Trouw, dat Noord-Holland blijft zoals het is, met een fantastisch landschap waarin geen bomen moeten worden geplant.

440

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw **Van Langen** (VVD) ziet dat de natuurcompensatie willekeurig lijkt en wil hiervoor graag duidelijke kaders voor gemeenten vaststellen.

445

Mevrouw **Weemhoff** (D66) is blij met deze steun.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) heeft nog geen antwoord op haar vraag over subsidietrajecten die last hebben van de staatssteundiscussie.

450

De heer **Klein** (CU/SGP) heeft het antwoord op de vraag of stikstofdepositie wordt gemeten gemist. Hij heeft alle vertrouwen in het rekenmodel, maar wil zien of de maatregelen het beoogde effect sorteren om te kunnen bijsturen als iets een doodlopende weg blijkt. Het NNN-overzicht telt niet op tot het gewenste totaal. Hij vraagt of GS een doorkijkje kunnen geven voor de resterende opgave.

455

De heer **Kramer** (GroenLinks) herhaalt zijn pleidooi om al te sparen voor het NNN na 2025 om de financiering van het NNN zeker te stellen. Uiteraard moet de provincie gemaakte afspraken met het Rijk nakomen, maar nu wordt een grote rekening gelegd bij de dan zittende Staten.

460

De heer **Van Liere** (PvdD) zal de twee vragen van gedeputeerde meenemen in de Algemene Beschouwingen. Gezien het betoog over het belang van bomen in de natuur pleit hij voor een discussie over het Natura 2000-beheerplan Schoorlse Duinen, waarin boomkap is voorzien. Hij is benieuwd wat de VVD daarvan vindt.

465

Mevrouw **Van Langen** (VVD) heeft hierover ook vragen en deelt de zorg van de heer Van Liere. Terreinbeherende organisaties (TBO's) hebben een eigen verantwoordelijkheid in de keuze van beheertypen. De provincie wil geen extra regels, maar met zulke grote hoeveelheden en gezien de discussie over de aanleg van extra bos wil mevrouw Van Langen hierin een beschermstap inbouwen.

470

Mevrouw **De Groot** (SP) heeft nog geen antwoord op haar vraag over de N246. Ze wil weten of ze een Kamerlid moet vragen contact op te nemen met GS of dat GS contactleggen met de minister.

475

De heer **Bond** (ged.) vraagt mevrouw De Groot het via het Kamerlid van de SP te spelen. Het Rijk is verantwoordelijk voor de PAS-meting. De kaart wordt jaarlijks aangepast. Er mogen in bepaalde gebieden geen rode hexagonen voorkomen. De provincie moet haar beleid hierop aanpassen. Die invulling is niet vrijblijvend.

480

Gedeputeerde heeft voldoende gezegd over het budget. De provincie heeft een verplichting en daar houdt ze zich aan. Noord-Holland komt inderdaad nog hectares tekort, maar het eindbeeld is helder. De afspraak is het realiseren van het gehele NNN. PS hebben ingestemd met 250 ha per jaar. Dit is heel ambitieus, maar GS werken er hard aan.

485

De fosfaatrechten liggen bij het Rijk. Het gaat om 100 miljoen euro Europese compensatie, wat naar nu blijkt staatssteun is. Dat is een probleem, ook voor een groot aantal boeren in Noord-Holland. De staatssecretaris zoekt naar een oplossing en GS volgen dit proces op de voet.

485

Mevrouw **Van Langen** (VVD) ontvangt graag de cijfers over de monitoring van de natuurbruggen.

490

De heer **Bond** (ged.) vraagt deze gegevens op bij het GNR. Aan het einde van de vorige periode is een overzicht verschenen over het effect van natuurbruggen. **Hij probeert een totaalbeeld op te stellen over de effecten van natuurbruggen**, maar is daarvoor afhankelijk van de input van externen.

De **voorzitter concludeert** dat de meerderheid van de commissie de *Voordracht Provinciaal Meerjarenprogramma Groen (PMG) 2017-2021* als hamerstuk wil doorgeleiden naar PS. De SP beraadt zich hierop. De commissie wacht de reactie van de SP af.

495

**6b. Voordracht Natuurbeheerplan 2017**

De **voorzitter** licht het agendapunt en het voortraject toe. Er hebben zich vijf insprekers gemeld. Deze krijgen allereerst het woord.

500

INSPREKERS

Mevrouw **Schoon** spreekt op persoonlijke titel. Haar bijdrage wordt bij dit verslag gevoegd.

De heer **Van Elten** spreekt op persoonlijke titel. Zijn bijdrage wordt bij dit verslag gevoegd.

VRAGENRONDE

505

De heer **Van der Sluijs** (PVV) vraagt of het goedkeuren van het Natuurbeheerplan 2017 het einde betekent van de bedrijven van beide insprekers. De heer **Van Elten** beaamt dit.

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt waarom de insprekers iets hebben ondertekent en waarom dit nu wordt geëffectueerd. De heer **Van Elten** geeft aan dat zij nergens voor hebben getekend, maar dat de gronden zijn ingetekend op de ambitiekaart. Omdat de ambitie erop ligt, mag er vanaf 2021 geen agrarisch natuurbeheer meer plaatsvinden en lijkt de omvorming gedwongen gerealiseerd te worden in 2027. De insprekers willen hun land daarom laten ontgrenzen.

510

De heer **Van Liere** (PvdD) vraagt wat de heer Van Elten wil bereiken met de rapporten over de natuurwaarde van de grond. Soms is grond met een lage natuurwaarde nodig voor verbindingen in het NNN. Hij meent verder dat bij onteigening altijd compensatie volgt. Compensatie is voor de heer

515

**Van Elten** geen optie. Hij heeft een familiebedrijf overgenomen met zeer goede landbouwgrond. De vergoeding is niet duidelijk. Hij wil met de rapporten inzicht krijgen in de motivatie waarom zijn land begrensd is. De begrenzing is alleen ingetekend omdat de ambtenaar dat vereiste om het proces

520

voor particulier natuurbeheer in werking te kunnen stellen. Mevrouw **Schoon** wilde maar 4,5 ha aanmelden en de ambtenaar verhoogde dit naar 11 ha. Er ligt dus geen onderzoeksrapport ten grondslag aan die begrenzing. De grond van de heer Van Elten ligt volledig geïsoleerd in de Polder Broekermeer en is nergens verbonden met het NNN. Bovendien kan hij de resultaatsis nooit halen.

525

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt of de insprekers overleg hebben gevoerd met GS. De heer **Van Elten** en mevrouw **Schoon** hebben zienswijzen ingediend en contact gehad met een ambtenaar van de provincie. Bij de Nota van Beantwoording bleek pas de impact die begrenzing nu heeft.

530

Mevrouw **Weemhoff** (D66) hoort een groot spanningsveld tussen het NNN en agrarisch natuurbeheer. Dat is de kern van het probleem. PS hebben de verantwoordelijkheid om de consequenties van keuzes af te wegen. Ze vraagt wat de positie van de Agrarische Natuurvereniging is. De heer **Van Elten** meent dat de Agrarische Natuurvereniging geen zienswijze mocht indienen omdat ze geen grondeigenaar is. De vereniging staat achter de insprekers en heeft een

535

modelzienswijze opgesteld. Er zijn 125 zienswijzen ingediend, bijna allemaal over dit onderwerp, van 160 betrokkenen. De Natuurvereniging steunt de argumenten van de insprekers.

540

De heer **Klein** (CU/SGP) vraagt of er bedrijven in de omgeving in een vergelijkbare situatie zitten. De heer **Van Elten** weet dat niet, maar weet wel dat er veehouders zijn die graag in het NNN willen en doet de suggesties hectares uit te ruilen.

545

Mevrouw **Van Langen** (VVD) hecht aan een betrouwbare overheid en vraagt of de insprekers een toezegging hebben dat begrenzing geen consequenties had. De heer **Van Elten** weer dat dit jarenlang consensus was en bij alle betrokkenen zo bekend was. Het had geen consequentie totdat iemand vrijwillig naar de notaris ging om de kwalitatieve verplichting te tekenen.

550

Mevrouw **Weemhoff** (D66) vraagt of de insprekers destijds een aanvraag hebben gedaan voor een SKNL-subsidie. De heer **Van Elten** heeft in 2003 13 ha PSN-grond omgevormd met een functieverandering. Die is niet van toepassing op de andere gebieden.

INSPREKER

545

De heer **Koppenaar** spreekt in namens de gemeente Medemblik en licht de zienswijze van de gemeente toe. Zijn bijdrage is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

VRAGENRONDE

550

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of de gemeente Medemblik de bestemming weidevogelleefgebied wil wijzigen om woningen te kunnen bouwen. De heer **Koppenaar** geeft aan dat de gemeente het weidevogelbeleid van de provincie onderschrijft en meent dat andere gebieden daarvoor geschikter zijn. De gemeente heeft wel hinder van de aanwijzing van het gebied.

555

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt wat de natuur- en landschapsambitie van de gemeente is. De heer **Koppenaar** legt uit dat de gemeente een structuurvisie voor het gehele gebied heeft die is gedeeld met de provincie. Er is overleg geweest over natuurgebieden en woningbouwlocaties. De gemeente vraagt om consequent beleid van de provincie in dezen.

De heer **Kramer** (GroenLinks) vraagt of er een beleidsinspanning denkbaar is voor het verbeteren van de situatie. De heer **Koppenaar** antwoordt dat de geconstateerde verslechtering niet heeft geleid tot succesvolle maatregelen van de provincie en verwacht niet dat die er komen.

560 Mevrouw **Weemhoff** (D66) vraagt welke gebieden wel kansrijk zijn en op basis van welke criteria. De heer **Koppenaar** verwijst naar de bijlage en het onderzoeksrapport van Alterra. De kansrijke kerngebieden zijn bij de provincie bekend.

INSPREKER

565 Mevrouw **Mak van Waay** spreekt in namens de stichting De Limieten en Valkeveen en licht de zienswijze over de beheertypering van de zanderijen de Hollebol en De Limieten toe. Haar bijdrage wordt als bijlage bij dit verslag gevoegd.

VRAGENRONDE

570 De heer **Kramer** (GroenLinks) vraagt wat het antwoord van GS op de zienswijze was, want het lijkt hem het opheffen van een omissie. Mevrouw **Mak van Waay** beaamt dit. GS hebben geantwoord dat het NNN in het Gooi binnenkort wordt herzien en zijn niet ingegaan op de typering. Het probleem is juist de verkeerde typering van beide gebieden. Het risico bestaat dat de zanderijen hierdoor verdwijnen.

575 Mevrouw **Weemhoff** (D66) vraagt of ze de gemeente Gooise Meren om een reactie heeft gevraagd. Mevrouw **Mak van Waay** heeft dat gedaan, maar nooit een reactie gekregen.

INSPREKER

580 De heer **Visser** spreekt op persoonlijke titel over de situatie in het natuurgebied Ham en Krommenijen. Zijn bijdrage wordt als bijlage bij dit verslag gevoegd.

VRAGENRONDE

585 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vraagt hoe groot het grondstuk is waar de twist over gaat. De heer **Visser** legt uit dat het natuurgebied achter zijn thuis is ingepikt voor woningbouw. Mevrouw **Van Langen** (VVD) vraagt of de bebouwing al is gerealiseerd. De heer **Visser** bevestigt dit. Mevrouw **Van Langen** (VVD) vraagt wat de inspreker verwacht van de commissie NLM. De heer **Visser** meent dat de burgemeester en gedeputeerde destijds hun bestuursmacht hebben misbruikt. De provincie heeft haar eigen speerpuntenbeleid omzeild. Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of de inspreker doelt op de casus Legaliseren bouwwerken in Krommeniedijk. De heer **Visser** bevestigt dit.

590 De **voorzitter** dankt de insprekers voor hun inbreng en geeft het agendapunt in bespreking.

EERSTE TERMIJN

595 Mevrouw **De Groot** (SP) ziet in het plan dat recreatiegebieden met een natuurdoelstelling of natuurgebieden met een recreatiedoelstelling door elkaar lopen. Er wordt per gebied onderzocht of aanpassingen van de doelstelling of typering nodig is. Ze vraagt of GS bij een volgend natuurbeheerplan het SP-initiatiefvoorstel willen meenemen, omdat natuur en ouderwetse recreatie goed kunnen samengaan.

600 De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt of gedeputeerde wil bezien of een handreiking mogelijk is voor de eerste twee insprekers. Hij is verbaasd over de term "agrarisch waterbeheer" en meent dat dit niet goed is voor de natuur. Hij vraagt of landschapselementen in relevante gebieden in aanmerking kunnen komen voor subsidie, ook in het belang van biodiversiteit.

605 De heer **Klein** (CU/SGP) vraagt gedeputeerde te reflecteren op het betoog van de insprekers, om te horen of een deel van het NNN niet is gebaseerd op natuurwaarden maar op wat zich toevallig aandienende. Hij vraagt wat de reactie van GS is op de door de inspreker geclaimde onjuiste typering van De Limieten.

610 De heer **Kramer** (GroenLinks) hoort graag de reactie van GS op alle insprekers. Dat kan schriftelijk, mits de informatie voor behandeling in PS beschikbaar is. Hij pleit ervoor eerst de discussie te voeren over wat wel en niet kan binnen NNN en dan pas gronden te omgrenzen. GS zijn afhoudend op de pleidooien van de Stichting Natuurlijk Spaarnwoude en Stichting burgerinitiatief "Bescherm de natuur in het Geestmerambacht". Natuur in recreatiegebieden moet worden beschermd, maar de vraag is hoe. Hij vraagt of het een omissie betreft die kan worden gecorrigeerd en vraagt op welke wijze beheer van botanische beheervormen inpasbaar is in het NNN. Hij sluit zich aan bij de opmerking van de PvdA over landschapselementen.

620 Mevrouw **Weemhoff** (D66) heeft in juni al de zorg geuit over de spanning tussen NNN en agrarisch natuurbeheer, die door de insprekers is bevestigd. De Agrarische Natuurverenigingen delen deze zorg. D66 wil bezien of andere methodieken nodig zijn voor een flexibele natuur, zonder al te stringente regels af te spreken. Duurzame landbouw biedt kansen om samen op te trekken. D66 wil de technische ontwikkelingen in duurzame landbouw benutten om natuurbeheer anders vorm te geven, zoals de pilot in de Bovenkerkpolder voor beheer van weidevogelkerngebieden. D66 kan  
625 instemmen met het Natuurbeheerplan, ondanks het feit dat de partij meer aandacht wil voor de pijnpunten in natuurbeheer. Mevrouw Weemhoff wil dat in de versnipperingsdiscussie een gebied ofwel in het NNN valt en een natuurdoel heeft, ofwel dat de versnippering efficiënter vorm krijgt en dat er wordt gecompenseerd of uitgeruild. Als PS natuurdoelen willen nastreven, moet er een alternatief zijn. Monitoring is heel belangrijk, vooral van de doelen. Er zitten omissies in het  
630 subsidieverleningsproces, waarin TBO's natuurdoelen niet doorgeven aan beheerders. Voor het controleren van natuurdoelen moet de monitoring gelijk zijn voor natuurbeheerders en agrarisch beheerders. Beheerders moeten bijvoorbeeld altijd betrokken worden bij tellingen. D66 vindt de ingediende zienswijzen heel belangrijk. Mevrouw Weemhoff vraagt of het recreatiegebied bij Geestmerambacht een andere bestemming kan krijgen en vraagt bij de Verschillenkaart 2 om een verklaring van de vele onttrekkingen uit het NNN in het Gooi.

640 De heer **Van der Sluijs** (PVV) is erg geschrokken van de eerste twee insprekers en wil met de aanleg van het NNN geen goed lopende bedrijven de nek omdraaien. Hij vraagt waarom er nu andere regels zijn voor bedrijven binnen het NNN en hoeveel bedrijven dit betreft.

Ook de heer **Pieterman** (50PLUS) is geschrokken van de verhalen van de insprekers. Hij vraagt hoeveel bedrijven geen zienswijze hebben ingediend omdat de beheereisen niet passen bij de bedrijfsvoering.

645 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) hoort dat de insprekers in de veronderstelling waren dat de begrenzing geen consequenties zou hebben en dat deze steeds is bevestigd. Als die veronderstelling juist is, moet de provincie iets doen. Hij ziet wel iets in de suggestie van de heer Van Elten om gebieden uit te ruilen. Hij vraagt of de argumenten van de gemeente Medemblik hout snijden en wil nader onderzoek als andere gebieden geschikter lijken. Het verzoek van mevrouw Mak van Waay  
650 voor het aanpassen van de typering verdient honorering. In de zaak van de heer Visser is hem niet duidelijk of nog een oplossing mogelijk is. Om het Natuurbeheerplan te kunnen beoordelen hoort de heer Bouberg Wilson graag de reactie van GS op de insprekers.

655 De heer **De Kam** (CDA) geeft aan dat nog veel nodig is om het plan te kunnen steunen. Er zijn nog 123 andere zienswijzen met achterliggende verhalen. Hij ziet daarin wel een rode draad. Hij vraagt waarom er vanaf 2021 geen agrarisch natuurbeheer meer is toegestaan, hoe het komt dat een lastenverzwaring optreedt door nieuwe beheereisen en waarom TBO's de beheerdoelen én het geld niet doorgeven aan agrarische beheerders.

660 Mevrouw **Weemhoff** (D66) nuanceert dit. Het komt voor, maar is niet altijd het geval.

De heer **De Kam** (CDA) concludeert dat er pijnpunten zijn tussen natuur en landbouw en is benieuwd naar de reactie van GS hierop.

665 Mevrouw **Van Langen** (VVD) vraagt of PS het Natuurbeheerplan, dat er overigens goed uitziet, kunnen vaststellen als het onmiddellijk financiële consequenties heeft, bijvoorbeeld voor de insprekers. Ze wil van GS weten of dit zo is en wat de mogelijkheden zijn. Geborgd vertrouwen vraagt certificering, monitoring en een audit. Ze ziet dat van bovenaf wordt opgelegd dat kleine gebieden zich voor certificering moeten aansluiten bij een groter gebied, maar daarmee pakt de  
670 provincie het probleem niet aan dat alle aspecten nodig zijn voor dat vertrouwen. Ze sluit zich aan bij het betoog van D66 over de verschillenkaarten en wenst een duidelijke toelichting per gebied. Uit het betoog van de insprekers blijkt dat het lastig is iets te wijzigen als het niet klopt. Ze vraagt of de werkwijze met de SKNL-subsidie, dat alleen voor het realiseren van een ander beheertype en niet voor behoud van natuur subsidie wordt gegeven, voor ongewenste effecten zorgt.

675 De heer **Bond** (ged.) benadrukt dat het Natuurbeheerplan geen bedrijven de nek omdraait. Het is het totaalplaatje voor Noord-Holland, waarbij de provincie afhankelijk is van subsidies uit het Rijk en Europa. Hij memoreert voorts de uitdrukkelijke wens van PS om tot 2021 door te gaan met agrarisch natuurbeheer, met een lange overgangperiode. Noord-Holland is de enige provincie die dit zo doet.

680 Dit heeft voordelen, omdat de overgang geleidelijk kan. Zo hebben insprekers de gelegenheid om knelpunten aan te geven.  
De NNN-kaart is al jaren bekend en is niet gewijzigd. Insprekers zien nu dat de begrenzing gaat knellen. Het Natuurbeheerplan is voor de eerste twee insprekers niet gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Ook in 2017 bestaat geen dwang tot omvorming naar NNN, maar PS hebben in 2013  
685 besloten de NNN-ambitiekaart te realiseren. Als dit anders moet, moeten PS daarop terugkomen. GS voeren dit besluit uit. Overigens ontvangen agrariërs voor het omvormen SKNL-subsidie.  
**Gedeputeerde zegt toe in gesprek te gaan met de eerste twee insprekers.**

690 Mevrouw **Weemhoff** (D66) vraagt of PS in 2013 hebben besloten dat de ambitiekaart NNN wordt.

De heer **Bond** (ged.) verduidelijkt dat PS in 2013 de NNN-contouren hebben vastgesteld en de ambitie voor het NNN hebben uitgesproken qua aantal hectares en percelen. GS werken binnen die kaders en rapporteren jaarlijks over de afwijkingen. Er zijn knelpunten.

695 Mevrouw **Weemhoff** (D66) concludeert dat de ambitiekaart dus in 2013 al gevolgen had.

De heer **Bond** (ged.) beaamt dit en ziet nu dat agrariërs gaan twifelen. Hij gelooft de insprekers en zal opnieuw het gesprek aangaan.

700 Mevrouw **Van Langen** (VVD) begrijpt dat mensen in 2013 hadden moeten reageren.

De heer **Bond** (ged.) legt uit dat de provincie ieder jaar een actueel overzicht opstelt met aantallen hectares, het soort beheer en de plekken waar gecompenseerd moet worden.

705 Mevrouw **Van Langen** (VVD) weet dat mensen pas acteren als er andere regels gaan gelden en ze vraagt wat er nu gebeurt.

710 De heer **Bond** (ged.) legt uit dat wijzigingen soms vrijwillig gaan, met ruilverkaveling of een andere begrenzing. Hij herhaalt zijn toezegging dat hij het gesprek aangaat met mevrouw Schoon en de heer Van Elten, maar benadrukt dat de situatie in 2015 niet anders was en dat toen geen zienswijze is ingediend.

715 Er zijn veel bestuurlijke gesprekken geweest met de gemeente Medemblik. In 2016 is de kerngebiedenbenadering vastgesteld. In de PRV is het betreffende grondstuk weidevogelleefgebied. Dit is ambtelijk en bestuurlijk afgehandeld. GS willen de kerngebiedenbenadering niet loslaten. Dit gebied is niet kansloos. Het is na diverse onderzoeken als B-locatie gewaardeerd en zo opgenomen in de kerngebiedenbenadering. Het gebied wordt in 2020 geëvalueerd. Het grondwaterpeil kan helpen bij verbetering van het gebied en hier is subsidie voor. Het Natuurbeheerplan gaat over deze subsidie. Woningbouw is een kwestie voor de PRV, onderdeel van de portefeuille RWW.

720 Voor inspreker Visser kan de provincie niets doen. Er zijn enkele gesprekken geweest, maar de provincie heeft in dit proces geen rol gespeeld en de rechter heeft een duidelijke uitspraak gedaan. Het betreft percelen waarvan de heer Visser geen eigenaar is. Dit valt buiten het Natuurbeheerplan. Het GS-antwoord op de zienswijze van De Limieten blijft ongewijzigd. Er komt wel een herzieningsproces voor het NNN in het Gooi.

725 De heer **Klein** (CU/SGP) leest dat slechts de helft van de zienswijze is beantwoord.

De heer **Bond** (ged.) legt uit dat GS het niet eens zijn met de inspreker.

730 Mevrouw **Weemhoff** (D66) ziet graag in de schriftelijke toelichting een uitleg daarvan.

**De heer Bond (ged.) zegt toe een schriftelijke uitleg over het beheertype van de zanderijen aan PS te sturen.**

735 Agrarisch waterbeheer is sinds het vorige Natuurbeheerplan landelijk verplicht. Waterkwaliteit wordt deels betaald door de Europese Unie en de waterschappen. Het is een nieuw onderdeel, dat nog moet worden uitgevoerd. De ambtelijke gesprekken hierover starten op 3 november.

De NNN-aanpassingen zijn gedaan om het NNN robuuster te maken. Daarover wordt gesproken met grondeigenaren en boeren.

740 Gedeputeerde wil de casus Spaarnwoude bespreken in de totale discussie over de recreatieschappen. Botanisch beheer kan al binnen het NNN, maar niet meer in het agrarische deel dat tot 2021 loopt. Er zijn duidelijke voorwaarden voor de soorten.

De provincie faciliteert het proces in de Bovenkerkerpolder. Dat is nog geen NNN, maar daar werkt de provincie stap voor stap naar toe.

745 Mevrouw **Weemhoff** (D66) vraagt of GS de voorgenomen pilot in de polder afwijzen.

De heer **Bond** (ged.) wil het proces stapje voor stapje doorlopen.

750 GS zijn continu in gesprek over agrarisch beheer in het NNN, gezien de samenhang met de landbouwagenda en de ambitie voor de verduurzaming van de sector en de relatie met biodiversiteit. Het Natuurbeheerplan geeft geen nieuwe koers, maar is wel een levend document. GS monitoren de natuurdoelen en werken daartoe samen met alle partners in het groen. De monitoringsmethodiek wordt gaandeweg steeds beter.

Gedeputeerde stuurt PS de kaart over de PRV van het Gooi toe, met een toelichting op het grote aantal onttrekkingen in dit gebied.

755 Mevrouw **Van Langen** (VVD) vraagt of GS daarin ook de wijziging in het GNR kunnen meenemen.

760 De heer **Bond** (ged.) maakt een compleet overzicht met wijzigingen en de bijbehorende motivering. Hij vindt de verontwaardiging van boeren niet terecht als men subsidie voor omvorming heeft ontvangen. Als er nog niet is omgevormd, zijn er ook andere mogelijkheden.

765 **GS gaan na welke knelpunten optreden bij de TBO's.** GS gaan niet over pachtafspraken, maar wel over de subsidie en het behalen van natuurdoelen. Alle fracties willen weten wat het resultaat is van het geld dat wordt besteed. Gedeputeerde ziet de komende jaren geen probleem. Boeren kiezen zelf voor een subsidie voor agrarisch beheer. De provincie zit vaak per casus om tafel om de knelpunten te bezien. Hij vraagt wat de VVD bedoelt met kleine beheerders.

770 Mevrouw **Van Langen** (VVD) ziet dat er ondanks de individuele gesprekken veel zienswijzen zijn ingediend omdat opname in de ambitiekaart te veel gevolgen heeft. Als mensen er na een goed gesprek kunnen uitstappen, is er geen probleem. Ze legt uit dat met het verwijzen van de kleine beheerders naar grotere gebieden het probleem van de omvangrijke administratie niet wordt aanpakt.

775 De heer **Bond** (ged.) legt uit dat het een jaarlijks terugkerend proces is. Er worden ieder jaar zienswijzen ingediend als partijen ontdekken wat de consequenties zijn. Dat is de normale gang van zaken. De zienswijzen worden beantwoord en behandeld in PS. Daardoor ontstaan wijzigingen in de kaart.

780 Dit verontrust mevrouw **Van Langen** (VVD). Een jaar is een lange termijn om in onzekerheid te zitten als betrokkenen er steeds op terug moeten komen.

De heer **Bond** (ged.) weet dat het ieder jaar andere indieners zijn.

785 Mevrouw **Van Langen** (VVD) denkt dat het deels dezelfde mensen zijn en maakt zich daar zorgen over.

790 De heer **Bond** (ged.) benadrukt dat het verschillende indieners zijn, omdat de provincie ieder jaar meters maakt en andere percelen worden geraakt. GS pakken dit serieus op, omdat de provincie de doelstelling wil halen.

Mevrouw **Van Langen** (VVD) wil niet dat alleen de doelstelling leidend is, maar dat de provincie ook kijkt naar de ondernemers, het verhaal achter de doelstelling.

795 De heer **Bond** (ged.) bevestigt dat de provincie dat doet.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vindt dit een onterechte aanval en steunt gedeputeerde.

800 De heer **Bond** (ged.) biedt kleine beheerders ondersteuning bij de administratie, bijvoorbeeld via de Unie van Bosgroepen.

PS gaan over het al dan niet honoreren van het SP-initiatiefplan.

**De vragen over het Diemberbos en "Bescherm de natuur in het Geestmerambacht" van GroenLinks worden schriftelijk beantwoord.**

805 Gedeputeerde geeft aan dat de onderhandelingen over de uittreding met Geestmerambacht lopen. Hij is niet aanwezig bij de bespreking van het volgende agendapunt, maar het is lastig dat dit onderdeel is van de onderhandeling.  
GS zijn akkoord gegaan met het opnemen van landschapselementen. Dit is een groeimodel.

#### TWEEDE TERMIJN

810 De heer **Van der Sluijs** (PVV) is blij dat GS in gesprek gaan met de gedupeerden en herhaalt zijn vraag hoeveel bedrijven eenzelfde probleem hebben. Dit antwoord kan ook schriftelijk worden gegeven.

815 De heer **De Kam** (CDA) vindt dat het indienen van een zienswijze met een ambtelijke reactie iets anders is dan het voeren van een goed gesprek en wil het proces menselijker maken.

De heer **Klein** (CU/SGP) sluit zich hierbij aan, want het voeren van zo'n gesprek staat nog niet in de Nota van Beantwoording.

820 Mevrouw **Van Langen** (VVD) is blij met de woorden van gedeputeerde, maar de bondige reactie op de zienswijzen sluit daar nog niet helemaal op aan.

825 De heer **Bond** (ged.) legt uit dat een zienswijze altijd technisch beantwoord wordt, terwijl er een wereld achter zit en het slechts een onderdeel van het proces is. De term "gedupeerden" vindt hij zwaar, omdat in Noord-Holland nog geen onteigening heeft plaatsgevonden. De provincie zoekt op menselijke manier naar een oplossing. Het is mensenwerk, maar er is een scala aan mogelijkheden. De zienswijze is een technisch onderdeel, waarbij het antwoord is gericht op de gestelde vraag.

830 De heer **Klein** (CU/SGP) vraagt of GS met alle indieners van zienswijzen om tafel gaan.

De heer **Bond** (ged.) geeft aan dat er een heel traject voor de zienswijze zit. Zienswijzen bevatten vaak geen verrassingen. De provincie dient ook wel eens een zienswijze in om haar positie te markeren, bijvoorbeeld bij een bestemmingsplan van een gemeente.

835 De **voorzitter** concludeert dat de *Voordracht Natuurbeheerplan 2017* als bespreekstuk wordt doorgeleid naar PS van 7 november.

#### 7. Rondvraag portefeuille de heer Bond

840 De **voorzitter** stelt voor de rondvraag van 50PLUS schriftelijk af te doen. De heer **Pieterman** stemt hiermee in.

#### 8. A-agenda Landbouw & Fauna

##### 8a. Burgerinitiatief Stop de hobbyjacht

De **voorzitter** licht het agendapunt en het voortraject toe.

845 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vraagt wat het geldig verklaarde deel van het initiatief is. De **voorzitter** legt uit dat dit het eerste deel van het initiatief is. De heer **Van Liere** (PvdD) meent dat PS ook vrijstellingen en vergunningen verlenen en een natuurvisie mogen vaststellen. Het initiatief is gedeeltelijk goedgekeurd en staat als geheel op de agenda. De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vindt dat er iets mis is als het initiatief geheel wordt behandeld als het deels is goedgekeurd. De **voorzitter** meent dat de commissie hierover gaat. Mevrouw **Rommel** (VVD) wil een burgerinitiatief graag ondersteunen, maar in dit geval is er geen bevoegdheid van PS.

850 De **voorzitter** constateert dat de commissie het niet eens is over de interpretatie en geeft allereerst de indiener het woord voor een toelichting. Vervolgens bepaalt de commissie welke onderdelen worden besproken en of ze tot een voordracht kan komen.

855

#### TOELICHTING

De heer **Van Waard** licht als indiener het burgerinitiatief toe. Zijn bijdrage wordt als bijlage bij dit verslag gevoegd.

860 Mevrouw **Rommel** (VVD) vraagt of de heer Van Waard vindt dat jacht geen maatschappelijk doel dient. De heer **Van Waard** vindt dat hobbyjacht een individueel doel dient. Beheerjacht heeft een maatschappelijk doel.

865 Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt naar de definitie van het woord "hobbyjacht". De heer **Van Waard** weet dat er ook andere namen voor zijn. Hij heeft gekozen voor hobbyjacht om verwarring te voorkomen. Het gaat om jacht door een individu voor eigen plezier en nut.

De heer **Van der Sluis** (PVV) vraagt of jachtwedstrijden ook onder de hobbyjacht vallen. De heer **Van Waard** legt uit dat de specifieke invulling van de definitie geen onderdeel is van het burgerinitiatief. Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of de heer Van Waard weet dat PS Limburg het voorstel hebben  
870 aanvaard. De heer **Van Waard** weet dat de provincie Limburg als eerste akkoord is gegaan. Het initiatief is bij alle provincies ingediend. Dit akkoord is stap één, de invulling is stap twee.

De heer **De Kam** (CDA) vraagt in welke richting de provincie moet denken voor die invulling. De heer **Van Waard** wil de benodigde stappen samen bespreken. Op de agenda staat nu het vertrekpunt. Het initiatief wil geen algemeen verbod, omdat alleen verbieden niet helpt. Er is draagvlak nodig.

Mevrouw **Weemhoff** (D66) vraagt of er jagers zijn onder de indieners. De heer **Van Waard** en zijn  
875 mede-indiener zijn geen jagers. Van de ondertekenaars weet hij dit niet.

De heer **Van Liere** (PvdD) feliciteert de heer Van Waard met het behalen van het benodigde aantal  
handtekeningen. Hij vraagt of het derde beslispunt ook gediend kan zijn met opname in een andere  
effectieve provinciale regelgeving dan een natuurvisie. Mevrouw **Rommel** (VVD) vraagt of de  
880 inspreker dit kan weten. De heer **Van Waard** legt uit dat het om het bepalen van het uitgangspunt  
gaat en niet in welke nota dat wordt neergelegd, als het maar effectief is.

De heer **Klein** (CU/SGP) vraagt waarom het initiatief is ingediend bij de provincie, omdat de meeste  
beleidsruimte bij de rijksoverheid zit. De heer **Van Waard** heeft hiervoor ook aandacht gevraagd bij  
gemeenten, waterschappen en de rijksoverheid. De verantwoordelijkheden liggen inderdaad  
885 verspreid, maar deels ook bij PS.

Mevrouw **Rommel** (VVD) vraagt of de inspreker weet hoe de jagers hiermee omgaan. De heer **Van  
Waard** weet dat er een opleiding voor jagers is en dat een groot deel van hen zorgvuldig handelt. Hij  
wil het principe ter discussie stellen of hobbyjacht in de 21e eeuw nog gewenst is en hoe dat beter  
geregeld kan worden. Hij vraagt om een afweging van het individuele belang en de misstanden en  
het maatschappelijk belang.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vraagt wat het onderscheid is tussen jacht met en zonder noodzaak.  
De heer **Van Waard** ziet dit als het verschil tussen het individuele en het maatschappelijke belang.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vraagt of de wet ruimte biedt voor de wens van het burgerinitiatief.  
De heer **Van Waard** ziet een spanningsveld tussen de belangen. Het burgerinitiatief wil dat altijd het  
895 maatschappelijke belang wordt meegewogen, maar vraagt geen algemeen verbod. PS kunnen dit  
vertrekpunt bepalen. De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vraagt wat de verhouding tussen een algemeen  
verbod en het maatschappelijke doel voor jacht is. De heer **Van Waard** vindt een algemeen verbod  
geen goede oplossing. Hij pleit voor maatregelen om hobbyjacht te laten afnemen tot het niet meer  
plaatsvindt en wil dit principe samen invullen, zodat uiteindelijk uitsluitend wordt gejaagd als ook  
een maatschappelijk doel wordt gediend.

900 De **voorzitter** dankt de inspreker voor zijn toelichting. Hij vraagt of de commissieleden het eens zijn  
met de interpretatie van de gedeeltelijke geldigverklaring.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) heeft een punt van orde. Zij vindt dit een belangrijk onderwerp en weet dat  
veel fracties nog maar weinig spreektijd hebben. Dat doet geen recht aan het voorstel.

905 De **voorzitter** heeft bij het begin van de vergadering aangekondigd dat de spreektijden worden  
gehandhaafd. Diverse partijen hebben spreektijd gespaard bij de andere agendapunten. Hij wil de  
spreektijden handhaven.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) is het hier niet mee eens en vraagt de mening van de andere  
commissieleden. De heer **Kramer** (GroenLinks) merkt op dat om 18.00 uur de vergadering van RWW  
910 begint. De **voorzitter** vraagt wie voor het handhaven van de spreektijden is. Dit zijn zeven leden.

De heer **Kramer** (GroenLinks) stelt voor de spreektijd los te laten en woordvoerders een korte  
verklaring te laten geven. De **voorzitter** stelt voor dat iedere fractie maximaal 2 minuten spreektijd  
krijgt om het standpunt uiteen te zetten. De commissie steunt dit ordevoorstel unaniem.

#### 915 COMMISSIEBEHANDELING

De heer **Kramer** (GroenLinks) vindt hobbyjacht niet van deze tijd, maar de wet legt geen verbod op.  
Hij wil meewerken aan alle maatregelen die leiden tot het afbouwen van de hobbyjacht, binnen de  
bevoegdheden die PS hebben. PS Limburg hebben dit als ontbindende voorwaarde opgenomen.  
920 GroenLinks wil ook in Noord-Holland dit besluit nemen, inclusief de onderdelen van het initiatief die  
nu zijn uitgezonderd. Er liggen verschillende juridische adviezen. Hij kiest voor de ruimte die  
professor Bastmeijer ziet en steunt het burgerinitiatief.

De heer **Klein** (CU/SGP) concludeert op grond van het juridisch advies dat PS hebben laten opstellen  
dat PS weinig bevoegdheden terzake hebben. Het toch bespreken van het initiatief wekt valse  
925 verwachtingen.



De heer **Van Liere** (PvdD) vraagt of de heer Klein de andere rapporten ook heeft meegewogen in zijn oordeel.

930 De heer **Klein** (CU/SGP) concludeert dat de grootste verantwoordelijkheid bij de rijksoverheid ligt. Hij vindt het niet goed als de provincie een gezocht haakje in de regelgeving gebruikt. Hij wil geen valse verwachtingen wekken door het onderwerp te bespreken en meent dat geen voorgenomen besluit mogelijk is. De staatssecretaris vindt dat alle jacht een maatschappelijke noodzaak heeft. De term "hobbyjacht" geeft een verkeerde interpretatie van de werkelijkheid.

935 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) weet uit antwoorden op Kamervragen in de Eerste Kamer dat PS geen bevoegdheden hebben om de jacht te beperken. De term "hobbyjacht" bestaat niet in de nieuwe Wet natuurbescherming, omdat daarin altijd een maatschappelijke noodzaak wordt gekoppeld aan het doden van dieren. Het is dus niet mogelijk om het burgerinitiatief te honoreren.

940 Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of hobby- of plezierjacht voor sterrenkoks ook een maatschappelijk doel dient.

Mevrouw **Rommel** (VVD) meent dat hiermee juist verspilling wordt tegengegaan.

945 Mevrouw **De Groot** (SP) weet na ampel overleg met haar collega in PS Limburg dat het burgerinitiatief gehonoreerd kan worden. Hobbyjacht is aan het verdwijnen.

950 De heer **Van der Sluijs** (PVV) had meer spreektijd dan twee minuten gereserveerd voor dit agendapunt. Tegenwoordig is er geen noodzaak meer om levende have te schieten om te kunnen eten. Hij refereert aan een item over jacht in de talkshow Pauw, waarin de jacht werd geromantiseerd. De PVV kan instemmen met het voorstel, maar de heer Van der Sluis vraagt wel wat de kracht ervan is als de staatssecretaris vindt dat PS hier niet over gaan. De PVV zal ieder initiatief om de hobbyjacht te stoppen steunen.

955 De heer **De Kam** (CDA) kan niet instemmen met de tekst "alles te doen wat binnen de bevoegdheden ligt om de jacht te stoppen", omdat onduidelijk is wat "alles" is. Er wordt in Noord-Holland niet veel voor het plezier gejaagd. De jacht heeft een heel duidelijk doel.

960 De heer **Van der Sluijs** (PVV) doet de suggestie bij het beperken te denken aan het reguleren van de uitgifte van jachtvergunningen.

965 Mevrouw **Jellema** (PvdA) is ontstemd over de zienswijze van GS, want het is aan PS om de agenda te bepalen. De PvdA is tegen de hobby- en plezierjacht, maar ziet wel een aantal haken en ogen ten aanzien van het rapport-Bastmeijer. De inspreker heeft haar gerustgesteld, omdat dit een eerste stap in een transitieproces is. Professor Bastmeijer ziet handvatten voor het verbieden, maar het eigendomsrecht is daarbij een aandachtspunt. Mevrouw Jellema vraagt zich af waar de fair balance ligt, maar ze vindt het niet van deze tijd om hobbyjacht toe te staan en gaat graag de discussie aan om hieraan handen en voeten te geven.

970 De heer **Van Liere** (PvdD) is een sterk voorstander van het burgerinitiatief. Hij kan zich niet voorstellen dat PS akkoord gaan met het puur voor het plezier doodschieten van dieren. Gelukkig hebben PS veel mogelijkheden om dit tegen te gaan. Professor Bastmeijer heeft deze duidelijk verwoord. Een gebrek aan maatschappelijke noodzaak kan een reden voor een verbod zijn. De PvdD is een groot voorstander van het op deze wijze beperken van de jacht.

De heer **Pieterman** (50PLUS) kan het burgerinitiatief niet steunen, omdat PS niet bevoegd zijn. Het burgerinitiatief is een belangrijk instrument waaraan gepaste aandacht moet worden gegeven.

980 De heer **Van Liere** (PvdD) vraagt of 50PLUS wel voor het principe is.

De heer **Pieterman** (50PLUS) herhaalt zijn standpunt. PS gaan er niet over.

985 Mevrouw **Weemhoff** (D66) neemt het instrument burgerinitiatief heel serieus en heeft het daarom gedeeltelijk ontvankelijk verklaard. Voor het eerste deel wil D66 verkennen wat de bevoegdheden zijn en welke mogelijkheden er zijn. Ook D66 vindt dat het deels accepteren van het initiatief valse hoop wekt, omdat het niet binnen de bevoegdheid van PS valt, zoals ook de staatssecretaris vindt. PS kunnen wel in de fracties en in PS de discussie voeren. D66 is tegen de hobbyjacht, maar dat wil niet

990 zeggen dat de provincie daarin een taak heeft. Het verbieden van hobbyjacht is niet geheel los te koppelen van aanvallen op de natuurbeheerplannen. PS kunnen onderzoek doen met hoor en wederhoor voor alle partijen. D66 is van mening dat PS geen bevoegdheid hebben om dit initiatief te behandelen, maar zal ervoor lobbyen in de Tweede Kamer.

995 De heer **Van Liere** (PvdD) heeft een punt van orde. Hij meent dat deze discussie in PS al is gevoerd. Het initiatief is gedeeltelijk ontvankelijk verklaard, dus moet het in de volgende Statenvergadering worden behandeld.

1000 De **voorzitter** meent dat de discussie gaat over de vraag welk onderdeel van het initiatief wordt behandeld. Hij concludeert dat D66 tegen het behandelen van het in ontwikkeling zijnde voorstel is.

1005 Mevrouw **Rommel** (VVD) neemt het instrument burgerinitiatief heel serieus. Ze heeft daarom ingestemd met de extra spreektijd voor alle partijen, hoewel zij zelf meer spreektijd had gereserveerd voor dit agendapunt. Het is beschamend dat commissieleden nu weglopen uit de vergadering. Ze vindt dat er het een en ander af te doen is aan het rapport-Bastmeijer. De staatssecretaris heeft gesteld dat de provincie twee bevoegdheden heeft voor de jacht en dat jacht in de portefeuille van de minister valt. Het maatschappelijke doel in het beheren van de wildstand speelt een belangrijke rol. De VVD is van mening dat dit voorstel niet in PS thuishoort.

1010 De **voorzitter** stelt voor de discussie af te sluiten en concludeert dat er een meerderheid voor behandeling in PS is. De heer **Van Liere** (PvdD) maakt hier bezwaar tegen. PS hebben al besloten om het burgerinitiatief te behandelen. Mevrouw **Weemhoff** (D66) meent dat PS hebben besloten dat de commissie NLM het zou behandelen. De **voorzitter** preciseert dat de commissie NLM de behandeling op 7 november zou voorbereiden. Hij stelt voor dat de griffie op basis van de discussie een voordracht voor PS maakt. Mevrouw **Rommel** (VVD) meent dat dit voorstel dan leeg is.

1015 De **voorzitter** zegt dat PS het kunnen verwerpen of aannemen in de volgende Statenvergadering. Mevrouw **Jellema** (PvdA) ziet de mogelijkheid om het voorstel aan te houden, ook omdat er nog geen discussie is geweest.

1020 De **voorzitter** meent dat de bespreking conform het vergadervoorstel is verlopen. Een aantal partijen had spreektijd gespaard die zij niet hebben kunnen benutten. Het spijt hem dat deze werkwijze geen enkele partij voldoening geeft, maar de afspraken waren duidelijk.

1025 De heer **Van Liere** (PvdD) doet een ordevoorstel. Op een burgerinitiatief volgt discussie in PS. Het verslag kan als stemadvies worden meegegeven. Er ligt een voorstel vanuit de initiatiefnemers dat als basis kan dienen voor de voordracht. Alle partijen kunnen daar amendementen op indienen. Er moet een Statenbehandeling van een voordracht komen.

1030 Mevrouw **Rommel** (VVD) hoort dat de meerderheid van commissie vindt dat er geen voordracht kan komen en dat de commissie NLM zou bepalen wat PS gaan doen. De **voorzitter** concludeert dat de meerderheid het initiatief niet steunt, maar dat de verplichting om het initiatief in de Staten te behandelen blijft bestaan. De commissie NLM komt niet tot een eensluidende conclusie. In de voordracht kan worden verwezen naar de discussie in de commissie als onderdeel van de beraadslaging.

1035 Mevrouw **Rommel** (VVD) herhaalt dat er geen discussie heeft plaatsgevonden. De voordracht is haar niet duidelijk. De **voorzitter** stelt voor het onderwerp nogmaals te agenderen in de commissie, inclusief het advies van de advocaat. De heer **Van Liere** (PvdD) meent dat die ruimte er niet is gezien de regelgeving over burgerinitiatieven.

1040 De **voorzitter** stelt voor dat de griffie de mogelijke acties voor de doorgeleiding van het *Burgerinitiatief Stop de hobbyjacht* naar PS van 7 november 2016 nagaat en hier schriftelijk op terugkomt. De commissie stemt hiermee in. De voorzitter dankt de initiatiefnemer voor zijn inzet en de mensen op de publieke tribune voor hun belangstelling.

## 9. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 18.00 uur.